

Stručni rad

ODRŽIVA MOBILNOST

Sergeja Perkovič, profesorica razredne nastave

OŠ Cirkulane-Zavrč, Slovenija

Sažetak

Osnovna svrha projekta Održiva mobilnost je osvijestiti učenice i učenike osnovnih škola o značenju hodanja, biciklizma i korištenja javnog prijevoza u svakidašnjem životu. Projekt je povezan s kurikulumima za osnovnu školu.

Aktivnošću «Idemo pješke» potičemo korištenje sredstava održive mobilnosti u svakodnevnim putnim navikama učenika. Istovremeno ih odgajamo i obrazujemo u aktivne i odgovorne državljane koji će biti svjesni značenja i prednosti korištenja održivih putnih sredstava za potrebe očuvanja kvalitete okoliša te jačanja vlastitog zdravlja. Ovom aktivnošću ćemo potaknuti kretanje djece u okolini škola, smanjiti motoriziran promet i time osigurati sigurniji i čistiji prostor za naše najmlađe.

Ključne riječi: održiv promet, idemo pješke, jačanje zdravlja, svjež zrak, čuvanje okoline.

1.UVOD

Na početku našeg projekta učenicima 4. razreda predstavila sam projekt Održiva mobilnost u osnovnim školama koji je trajao u školskoj godini 2019/2020. Svrha ovog projekta je osvijestiti školarce i njihove roditelje o značenju hodanja, biciklizma i korištenja javnog prijevoza u svakidašnjem životu. Upoznala sam ih s činjenicom da ćemo naglasak dati na aktivnosti »Idemo pješke.«

S aktivnošću »Idemo pješke« poticati ćemo korištenje sredstava održive mobilnosti u svakidašnjim putnim navikama učenika. Odgajat ću ih i obrazovati u aktivne i odgovorne državljane koji će biti svjesni značenja i prednosti korištenja održivih putnih sredstava za potrebe očuvanja kvalitete okoliša te jačanja vlastitog zdravlja. Time ćemo potaknuti kretanje djece u okolini škola, smanjiti motoriziran promet i tako osigurati sigurniji te čistiji prostor za naše najmlađe.

Svrha aktivnosti Idemo pješke s kokoškom Rozi je potaknuti osnovnoškolce da dolaze u školu na održiv način (pješke, biciklom, romobilom, javnim prijevoznim sredstvima, ...) – od nabrojenog prije svega poticati pješačenje.

Svrha igara je potaknuti učenike da razmišljaju, obrazuju se, odn. da su aktivni u smjeru održive mobilnosti i nakon provedene jedno- ili dvotjedne aktivnosti.

Cilj aktivnosti je promjena putnih navika osnovnoškolaca u smjeru održive mobilnosti, smanjenje motoriziranog prometa u okolini škola, smanjenje okolišnih opterećenja, poticanje kretanja djece i jačanje zdravlja djece.

Cilj je povećanje dolaska djece u školu na održiv način za 7 % obzirom na polazišnu vrijednost.[3]

2. IZVOĐENJE PROJEKTA

2.1. MOTIVACIJA UČENIKA

Učenike sam motivirala predstavljanjem knjižice – dnevnika, *Idemo pješke s kokoškom Rozi*. [2] Pregledali smo dnevnik *Idemo pješke s kokoškom Rozi*. Kokoška Rozi se predstavila i pozvala nas da u ovom tjednu u školu što više puta dođemo pješke, bez automobila. U svoj su dnevnik svaki dan bilježili na koje načine dolaze u školu. Sama sam ih također pozvala da u školu što češće dolaze pješke. Podatke smo sakupljali u tjednu djeteta te ih zapisivali u tabelu i na razredni plakat, slika 1.

Slika 1: Razredni plakat

Učenici su imeli mogućnost u školu dolaziti pješke, na rolama, koturaljkama, skejtbordima, školskim autobusom i automobilom. Također je bilo moguće i biciklom ali smo se dogovorili da to prijevozno sredstvo ne dolazi u obzir jer još nisu položili vozački ispit za bicikl.

Utvdili smo da su učenici ovaj tjedan u školu najčešće dolazili pješke.

2.2. ZADACI ODRŽIVE MOBILNOSTI

U tjednu djeteta smo održali pješaćenje koje se odvijalo iz škole do središta našeg mjesta pod imenom Goričak gdje stoji općinska zgrada općine Zavrč. Na putu smo pazili na opasne dijelove i na pomanjkanja u prometu. Opasne dijelove puta smo zapisali i prosljedili ih koordinatorici.

O zadacima projekta smo raspravljali na pojedinim nastavnim predmetima.

1. Na predmetu društvo smo raspravljali o mom putu u školu. Učenici su nacrtali skicu puta od kuće do škole. Na skici su crvenim trokutom označili dijelove puta koji su po njihovom mišljenju opasni. Skicu su opremili odgovarajućom legendom.[4]

U tabeli smo označili dijelove puta i uz njih obrazloženje zašto je taj dio opasan.

2. Na predmetu slovenski jezik pročitali smo malajsku narodnu priču Zašto kokoške žive na zemlji?[1]

To smo učinili početkom rujna 2019. godine prilikom upoznavanja dnevnika i kokoške Rozi.

U dnevniku su na 3. stranici predstavljena svojstva kokoši i njihove specifičnosti.

Ovu prezentaciju navezala sam na malajsku narodnu priču. Priču su također odglumili.

3. Na prirodoslovlju i tehničkom raspravljali smo o nastavnom sadržaju krećemo se po različitim površinama. Nastavno gradivo smo savladali u siječnju 2020. godine.[5]

4. Društvo, Kako putujemo? Moj put u školu – mi sudionici u prometu.

Nastavno gradivo smo savladali početkom lipnja 2020. godine.[5]

5. Likovna umjetnost: izrađivali smo kokošku Rozi, u rujnu 2019. godine

6. Prirodoslovlje i tehnički, izrađivali smo prometna sredstva, slika 2 i 3.

Slika 2: Izrada prometnih sredstava

Slika 3: Izložba radova

Ponovili smo gradivo o različitim vrstama prometa i pravila ponašanja u prometu. I kao pješaci smo ponovili osnovna pravila ponašanja. Utvrdili smo da je pješačenje također kretanje koje je bitno za naše zdravlje. Izradili smo misleni uzorak, Što znaš o prometu?

Ispunjavali smo dnevnik, Idemo pješke s kokoškom Rozi, slika 4.

Slika 4: Kreativna mašta

3. ZAKLJUČAK

Jednotjedna aktivnost Idemo pješke s kokoškom Rozi mentorima kao i učenicima jako se sviđjela. Učenike smo dodatno motivirali time što su za vrijeme tjedna djece učenici i učitelji čitave škole u školu dolazili pješke. Tom smo zajedničkom aktivnošću potaknuli kretanje djece, jačali njihovo zdravlje i pridonijeli boljoj osviještenosti o značenju održive mobilnosti. Povećali smo dolazak djece u školu na održiv način, poticali prometnu sigurnost svih sudionika u prometu i smanjili motoriziran promet u okolini škole.

Živimo u doba kada je čovjek konačno shvatio da prekomjerno opterećuje planet. Ako želimo kvalitetan život i primjerenu okolinu i za naše nasljednike moramo korjenito promijeniti naše postupanje na Zemlji. Hodanje kao i vožnja biciklom spadaju među načine održive mobilnosti. Na taj način postupamo društveno odgovorno. Djeci su prvi primjer roditelji, a svoju odgojnu funkciju može iskoristiti i škola koja potiče takav način dolaska u školu. Ne smijemo zaboraviti na to da promet prouzrokuje veliku zagađenost okoliša, a njegov se udio povećava.

4. LITERATURA

- [1] Berta Golob, dr. sc. Metka Kordigel, dr. sc. Igor Saksida (2002). Bako ti loviš. Čitanka za 4. razred
- [2] Ministarstvo infrastrukture (2019.). Moj dnevnik aktivnosti. Sveučilište u Ljubljani, Filozofski fakultet.
- [3] Ministarstvo infrastrukture. URL: <https://www.aktivnovsolo.si/trajnostna-mobilnost-prirocnik-za-ucitelje-v-osnovnih-solah/> (2019.)
- [4] Udžbenici i radne bilježnice, "Znatiželjnih pet", Rokus, 2019.
- [5] Kurikulum - Prirodoslovlje i tehnički, Družba